

КАРАР

Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Чыбыклы авыл жирлеге Советы

17.11.2021 ел

№41

Инициатив проектлар туралы

«Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәгे 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 № 56.1 статьялары нигезендә, Зәй муниципаль районы Чыбыклы авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Чыбыклы авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Инициатив проектларны тәкъдим итү, карауга керту, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү тәртибен күшымта нигезендә расларга.
 2. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү комиссиясе составына керту өчен Зәй муниципаль районы Бохарай авыл жирлегенең Башкарма комитетына түбәндәгеләрне тәкъдим итәргә:
 - Зәй муниципаль районы Чыбыклы Авыл башлыгы урынбасарын.
 - законлылык, регламент, жирле үзидарә һәм депутат этикасы буенча дайми комиссия рәисен;
 3. Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Зәй муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
 4. Элеге каарның үтәлешен контрольдә үз көчмәдә калдырам.

Совет рэисе

И.Н. Гадершин

**Зэй муниципаль районы
Чыбыклы авыл жирлеге Советының
2021 елның 17 ноябрь
41 номерлы карагына
кушымта.**

Инициатив проектларны тәкъдим итү, карауга керту, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1 Элеге Тәртип Татарстан Республикасының «Зэй муниципаль районы» муниципаль берәмлекендә инициатив проектларны тәкъдим итү, карауга керту, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру процедурасын билгели.

Инициатив проектларны карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру буенча вәкаләтле орган булып Зэй муниципаль районы Башкарма комитеты тора.

1.22. Эгәр Татарстан Республикасы Законында һәм (яисә) башка норматив хокукый актында башкасы каралмаган булса, Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларны тәкъдим итү, карауга керту, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуга бәйле мәнәсәбәтләргә карата әлеге Тәртип нигезләмәләре кулланылмый.

1.3 Инициатив проектларны гамәлгә ашыру түбәндәге территорияләр чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин:

- күпфатирлы торак йорт;
- күпфатирлы һәм (яисә) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам яисә планлаштыру структурасының башка элементы);
- торак микрорайон (квартал);
- торак микрорайоннар (кварталлар) төркеме;
- торак пункт;
- торак пунктлар төркеме;
- жирлек;
- жирлекләр төркеме;
- гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләрендә.

1.4 Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү һәм (яисә) аерым муниципаль программаларның чараларын үтәү буенча инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында башкарма комитетның муниципаль хокукый акты белән муниципаль берәмлек территориясен өлешләргә (округларга) бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициатив проектлар муниципаль берәмлек территориясенең (округының) тиешле өлеше чикләрендә күрсәтелә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

2. Инициатив проектларны тәкъдим итү һәм карауга керту

2.1 Инициатив проектлар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 маддәсе таләпләре нигезендә кертелә.

2.2 Инициатив проектны керту инициативасы белән уналты яшькә житкән һәм тиешле муниципаль берәмlek территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнан торган инициатив төркем,территориаль иҗтимагый үзидарә органнары (алга таба - ТИҮ),авыл торак пунктының старостасы, шулай укмуниципаль берәмlek территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручышхәси эшмәкәрләр, юридик затлар, иҗтимагый оешмалар(алга таба - проект инициаторлары, конкурс нигезендә сайлап алуда катнашучылар)чыгарга хокуклы.

2.3 Инициатив проект аны Башкарма комитетка керткәнчә гражданнар жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә, инициатив проект турында фикер алышу, аның муниципаль берәмlek халкы яисә аның өлеше мәнфәгатьләренә туры килүен, инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатка ярашлылыгын билгеләү, шулай ук инициатив проектны хуплау турында гражданнар жыелышы яисә конференциясе тарафыннан карап кабул ителү максатларында каралырга тиеш.Шул ук вакытта гражданнарның бер жыелышында яисә бер конференциясендә берничә инициатив проект каралырга мөмкин.

Зәй муниципаль районы Советы карапы беләнициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән каралырга мөмкин.

Инициатив проектны Башкарма комитетка керткәндә проектның инициаторлары аңанициатив проектның муниципаль берәмlek яисә аның өлеше халкы тарафыннан хуплануын раслый торган гражданнар жыелышы яисә конференциясе беркетмәсен, гражданнарны сораштыру нәтижәләре һәм (яисә) имзалар кәгазыләрен теркиләр.

2.4 Инициатив проектны Башкарма комитетка керту турында мәгълүмат инициатив проектны Башкарма комитетка керткән көннән алыш өч эш көне эчендә Зәй муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

Бер үк вакытта гражданнарга инициатив проект буенча муниципаль берәмлекнен Башкарма комитетына, аларны тәкъдим итү вакытын күрсәтеп, үзләренен искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен тапшыру мөмкинлеге турында хәбәр ителә (биш көн эчендә).Уз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәренжибәрергә уналты яшькә житкән муниципаль берәмlek халкы хокуклы.

3. Инициатив проектларны карау

3.1 Инициатив проектны керту проект инициаторы(инициатив төркем вәкиле) тарафыннан Башкарма комитетка инициатив проектның муниципаль берәмlek яисә аның өлеше халкы тарафыннан хуплануын раслый торган гражданнар жыелышы яисә конференциясе беркетмәсен, гражданнарны сораштыру нәтижәләрен һәм (яисә) имзалар кәгазыләрен жибәрү юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.2 Инициатив проект аны керткән көннән соң 30 көн эчендә Башкарма комитет тарафыннан каралырга тиеш.Инициатив проектларны карау әлеге Тәртипнен 5 бүлгеге нигезендә төzelә торган инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап

алуны үткәрү комиссиясе(алга таба - комиссия) тарафыннан гамәлгә ашырыла.Инициатив проектны карау нәтижәләре буенча комиссия Башкарма комитет житәкчесенә әлеге Тәртипнен 3.3 пункттында күрсәтелгән түбәндәге каарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә.

3.3 Инициатив проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге каарларның берсе кабул ителә:

1) инициатив проектны хупларга һәм аның өстендә эшләүне муниципаль берәмlek бюджеты турыйнагы каар белән каарлган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә муниципаль берәмlek бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибенә (муниципаль берәмlek бюджеты турыйнагы каарга үзгәрешләр керту) ярашлы һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) туры китереп дәвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кире кайтарырга.

3.4 Инициатив проектны хуплаудан баш тарту турыйнагы каар түбәндәге очракларның берсендә кабул ителә:

1) инициатив проектны кертүнен һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары таләпләренә, Россия Федерациисе субъекты законнарына һәм башка норматив хокукий актларга, муниципаль берәмlek Уставына туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарының тиешле вәкаләтләре һәм хокуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкин булмау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәkle чаарлар күләмендә чыганагы инициатив түләүләр булмаган муниципаль берәмlekнең бюджет чаарлары булмау;

5) инициатив проектта тасвиirlанган проблеманы нәтижәлерәк хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициатив проектны конкурс буенча сайлап алуны узмаган дип тану.

3.5 Башкарма комитет, әлеге Тәртипнен 3.4 пункттын 5 пунктчасында каарлган очракта, проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә хокуклы, шулай ук аны үз компетенцияләре нигезендә башка муниципаль берәмlekнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органы каравына тәкъдим итәргә тиеш.

3.6 Башкарма комитетка берничә, шул исәптән эчтәлеге буенча шундай ук өстенлекле проблемалар тасвиirlанган, инициатив проект кертелгән очракта Башкарма комитет әлеге Тәртипкә күшымтада күрсәтелгән бәяләү критерийлары нигезендә инициатив проектларны бәяләү юлы белән конкурс нигезендә сайлап алуны уздыра.

3.7 Инициатив проектны карау, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы, шул исәптән акчаларны куллану, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт белән катнашуы турыйнда мәгълүмат Зәй муниципаль районның рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турыйнда башкарма комитетның хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән соң 30 календарь көн эчендә Зәй муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырылырга(халыкка житкерелергә) тиеш.

4. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны оештыру һәм уздыру

4.1.Башкарма комитет инициативасы белән алга таба аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатыннан инициатив проектларны кабул итү игълан итепергә мөмкин.Конкурста сайлап алуны оештыру һәм уздыру өчен Башкарма комитет (алга таба - конкурс нигезендә сайлап алуны оештыручы):

4.1.1. конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрүнен датасын билгели;

4.1.2.конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү турында хәбәрнамә әзерли һәм аны Зәй муниципаль районның рәсми сайтына урнаштыра.

Конкурста сайлап алу үткәрелү турында хәбәрнамәдә конкурс нигезендә сайлап алуда катнашу өчен кирәклे документларны кабул итүнен адресы, датасы, башлану һәм тәмамлану вакыты күрсәтелергә тиеш;

4.1.3.көргәнинициатив проектларны, шулай ук аларга теркәлгән документларны һәм материалларны кабул итүне, исәпкә алуны һәм саклауны тәэммин итә;

4.1.4. комиссия эшчәнлеген техник яктан тәэммин итүне гамәлгә ашыра;

4.1.5.инициатив проектларны кабул итү тәмамланганнан соң 5 эш көненнән дә соңга калмычакомиссия утырышыноештыра;

4.1.6. конкурс нигезендә сайлап алу нәтижәләрен конкурста катнашучыларга хәбәр итә.

4.2.Конкурста сайлап алуда катнашу өчен конкурста сайлап алуны оештыручыга хәбәрдә күрсәтелгән срокта түбәндәгә документлар жибәрелә:

4.2.1. инициатив проект;

4.2.2.инициатив проектның муниципаль берәмлек халкы яисә аның өлеше тарафыннан хуплануын раслый торган гражданнар жыелышы яисә конференциясе беркетмәсе, гражданнарны сораштыру нәтиҗәләре һәм (яисә) имзалар кәгазьләре;

4.2.3.проект инициаторлары яисә инициатив төркем вәкилләре (вәкилләре) тарафыннан имзаланганинициатив проектны гамәлгә ашыруда гарантияле хатлар рәвешендә финанс белән тәэммин итү, мәлкәт һәм (яисә) хезмәт катнашуы буенча йөкләмәләрне раслаучы документларның күчермәләре;

4.2.4.инициатив проектны гамәлгә ашыру кысаларында эшләр башкару караган объектның һәм (яисә) инициатив проектны гамәлгә ашыру кысаларында сатып алуга планлаштырыла торган объектның агымдагы торышының төсле фоторәсемнәре;

4.2.5.әгәр инициатив проект товарлар сатып алуга, хезмәтләр күрсәтүгә юнәлтелгән булса, инициатив проектның бәясен раслый торган товарлар сатып алуга/хезмәтләр күрсәтүгә чыгымнар сметасы,яисә инициатив проект эшләрне башкаруга юнәлтелгән булса, инициатив проектның бәясен раслый торган локаль смета исәбе.

4.3.Әлеге Тәртипнен 4.2 пунктында күрсәтелгән документлар кәгазь һәм электрон чыганакта тапшырыла торган документларның исемлеген теркәп бирелә.

4.4. Конкурста сайлап алуга тәкъдим итепергә инициатив проект түбәндәгә таләпләргә туры килергә тиеш:

4.4.1.инициатив проект жирле әһәмияттәге мәсьәләләр кысаларында конкрет проблеманы яисә муниципаль берәмлек территориясе чикләрендә жирле үзиadarә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итүгә юнәлдерелергә;

4.4.2.инициатив проект жир эшләрен башкаруга, объектларның техник паспортларын, объектларны энергетик тикшерү паспортларын, жылылык, су белән тәэммин итү һәм су чыгару схемаларын әзерләүгә, скважиналарныңсанитар саклау зоналарын билгеләүгә, проект-смета документларын әзерләүгә юнәлдерелгән чарапарны үз эченә алмаска тиеш.

4.5.Әлеге Тәртипнен 4.2 пунктында күрсәтелгән документлар һәр инициатив проектка тапшырыла.

4.6. Конкурста сайлап алууда катнашучылар конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрүгө кадәр инициатив проектны кире алырга һәм конкурста сайлап алууда катнашудан баш тартырга хокуклы, бу хакта оештыручыларга язмача рәвештә хәбәр ителә.

4.7. Конкурста сайлап алууда катнашу өчен тәкъдим ителгән инициатив проект, аны тапшыруның датасын һәм вакытын күрсәтеп, махсус журналда теркәлергә тиеш. Тапшырылган документлар исемлеге күчермәсенә теркәлү номерын күрсәтеп, конкурс нигезендә сайлап алууда катнашу өчен инициатив проектны бирү көне һәм вакыты турында тамга салына.

4.8. Комиссия әлеге Тәртипнен 4.2 пункты нигезендә тапшырылган документларны тулылығына, әлеге Тәртипнен 4.2-4.5 пунктларында күрсәтелгән таләпләрен үтәлүенә тикшерә, инициатив проектларны әлеге Тәртипкә күшымтада күрсәтелгән инициатив проектларны бәяләү критерийлары нигезендә бәяли, һәм документлар кабул итү тәмамланган көннән соң 10 эш көне эчендә конкурс нигезендә сайлап алу нәтижәләре турында карап кабул итә.

4.9. Инициатив проектларны бәяләү нәтижәләре буенча ин күп балл жыйган инициатив проектлар конкурсы нигезендә сайлап алууда жинүчеләр дип таныла. Бәяләү нәтижәләре буенчабер призлы урынга бер үк санда баллар жыйган берничә инициатив проект дәгъва кылса, махсус журналда иртәрәк срок белән теркәлгәни инициатив проекттөстенлеккә ия була.

4.10. Конкурста сайлап алу нәтижәләрен исәпкә алып, Башкарма комитет әлеге Тәртипнен 3.3 пункты нигезендә карап кабул итә.

5. Комиссия һәм аның эш тәртибе

5.1. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу комиссия тарафыннан башкарыла. Комиссия составы Башкарма комитет тарафыннан раслана. Мондый чакта комиссия әгъзаларының гомуми санының яртысы жирле үзидарәнен вәкиллекле органы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә.

5.2. Комиссия муниципаль берәмлектә инициатив проектларны карау һәм (яисә) конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру өчен төзелгән коллегиаль орган булып тора. Комиссия составына комиссия рәисе, комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм комиссия әгъзалары керә. Күрсәтелгән затларның һәркайсы бер тавышка ия.

5.3. Комиссия эшенә тавыш бирү хокуқыннан башка бәйсез эксперtlар жәлеп ителергә мөмкин.

5.4. Комиссия түбәндәге функцияләрне башкара:

5.4.1. әлеге Тәртипнен 4.8 пунктында күрсәтелгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

5.4.2. инициатив проектларының әлеге Тәртиптә билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерә;

5.4.3. әлеге Тәртипкә күшымтада күрсәтелгән инициатив проектларны бәяләү критерийлары нигезендә инициатив проектларны карый һәм бәяли;

5.4.4. инициатив проектларны карау һәм бәяләү нәтижәләре турында карап кабул итә.

5.5. Комиссия утырышта аның әгъзаларының расланган составының яртысыннан артыгы катнашса, караплар кабул итәргә хокуклы.

5.6. Комиссия караплары комиссия составына керүче затларның утырышта катнашучыларының гади күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар

тигезләнгән очракта, утырышта рәислек итүчененяисә комиссия рәисе булмаган чорда аның вазыйфаларын башкаручы комиссия рәисе урынбасары тавышы хәлиткеч булып тора.

5.7. Комиссия рәисе комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлегенә житәкчелек итә, комиссиянең чираттагы утырышының көн тәртибен формалаштыра, комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә, комиссия утырышларында рәислек итә.

Комиссия рәисе урынбасары вакытлыча булмаган очракта комиссия рәисе вазыйфаларын башкара. Комиссия секретаре комиссия әгъзалары, комиссия утырышына чакырылган проектлар инициаторлары һәм башка затларга комиссия утырышы турында хәбәр итә, комиссия эшләрен башкаруны оештыра һәм алыш бара.

5.8. Комиссия утырышлары күзгә-күз (очный) формада уздырыла. Муниципаль берәмлек территорияндә югары әзерлек режимы, гадәттән тыш хәл режимы, чикләү чаралары (карантин), гадәттән тыш яисә хәрби хәл режимы гамәлдә булган чордаяисә башка гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда комиссия утырышлары заманча мәгълүмат-телекоммуникация технологияләрен куллану юлы белән дистанцион рәвештә үткәрелергә мөмкин.

Комиссия утырышында кабул ителә торган каарлар беркетмә белән рәсмиләштерелә, беркетмәгә комиссия утырышында рәислек итүче һәм комиссия утырышында катнашучы барлык әгъзалар тарафыннан комиссия утырыши уздырылган көннән соң З эш көне эчендә имза салына.

Беркетмә Зәй муниципаль районының рәсми сайтында аңа имза салынган көннән соң З эш көне эчендә урнаштырыла.

6. Инициатив проектны гамәлгә ашыру

6.1. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында Башкарма комитет каар чыгара.

6.2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында каарда түбәндәгеләр булырга тиеш:

- 1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтиҗәсендә (аның адресын яисә урнашу урынын күрсәтеп) төзелергә тиешле объект исеме яисә инициатив проектны гамәлгә ашыруга юнәлтелгән чара исеме;
- 2) муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын тоту (төзү, реконструкцияләү, сатып алу, чара (чаралар) үткәрү, башкасы);
- 3) инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүләп бирелә торган муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын баш бүлүченен исеме;
- 4) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) гамәлгә ашыру срокы;
- 5) инициатив түләүләр күләме бүленгән объектның фаразланган (чик) бәясе яисә чараны (чараларны) уздыруга акчаның ин чик күләме;
- 6) инициатив түләүләр күләмен күрсәтеп, объектның күздә тотыла торган (ин чик) бәясен яисә чараны (чараларны) уздыруга акчаларның ин чик күләмен елларга бүлү.
- 7) инициатив проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт белән катнашучы турында белешмәләр.

Инициатив проектларны тәкъдим итү, қарауга көртү, қарау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сыйлап алуны уздыру тәртибенә күшымта

Инициатив проектларны бәяләү критерийлары

№ п/п	Критерийның исеме	Критерий буенча баллар
1	Проблеманың актуальлеге (киссенлеге) бик югары - проблема халық тарафыннан хәлиткөч буларак бәяләнә, проблеманы хәл итү халыкның тормышын тәэммин итү һәм саклап калу өчен ки्रәк. югары-проблема халық тарафыннан зур әһәмияткә ия дип бәяләнә, аны хәл итмәү тормыш сыйфатына тискәре йогынты ясаячак уртача - проблема халық тарафыннан актуаль дип бәяләнә, аны хәл итү тормыш сыйфатын яхшыртуға китеңергә мөмкин	10 7 4
2	Проектны гамәлгә ашыруға комплекслы яқын килү: әйе юк	10 0
3	Халыкның аз тәэммин ителгән төркемнәре өчен инициативалы проектның адаптивлігі: әйе юк	10 0
4	Инициатив проектны хуплаган гражданнар саны: 500 кешедән артык 250 дән 500 кешегә кадәр 50 дән 250 кешегә кадәр 50ғә кадәр кеше	10 7 5 3
5	Инициатив проект нәтижәләрен тоту (аларга ярдәм итү) максатларында алдагы чорларда бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру зарурлығы юк әйе	10 0

6	Оригинальлеге, креативлығы		
		әйе	10
		юк	0
7	Иновацион технологияларне, яна техник чишелешлэрне куллану		
		әйе	10
		юк	0
8	Заявкада презентация материаллары, дизайн-проект булуы		
		әйе	10
		юк	0
9	Жәмәгатьчелекнен инициатив проектны әзерләүдә һәм ғамәлгә ашыруда катнашуы		
9.1	Инициатив проектның гомуми бәясеннән инициатив түләүләр өлеше		
	инициатив проектның гомуми бәясенен 20 %ыннан		10
	инициатив проектның гомуми бәясенен 15 % ыннан 20 %ына кадәр		8
	инициатив проектның гомуми бәясенен 10 % ыннан 15 % ына кадәр		5
	инициатив проектның гомуми бәясенен 0 % ыннан 10 % ына кадәр		1
9.2	Инициатив проектны ғамәлгә ашыруда мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы		
	әйе		5
	юк		0